

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ,

6. 1, ОШ „МИРОСЛАВ АНТИЋ“ ИЗ ФУТОГА

Ученици од 5. до 8. разреда оцењују се формативно и сумативно оценом од 1 до 5 током целе наставне године. Оцењивање обухвата све три области српског језика и књижевности, а то су: књижевност, језик (граматика, правопис, ортоепија) и језичка култура.

Оцењују се:

- писмени задаци
- контролни задаци
- диктати
- домаћи задаци
- говорне вежбе
- рецитовање
- рад на часу
- усмено одговарање

Документација која прати процес оцењивања је: е-дневник, тестови, диктати, писмени и домаћи задаци.

На почетку школске године ради се иницијално тестирање ученика, које се не оцењује, већ служи наставнику за планирање рада и даље праћење напредовања ученика.

Формативно оцењивање подразумева: праћење напредовања, ангажовања и активности ученика, активност на часовима (укључујући све три области предмета), редовно доношење прибора за рад, израду домаћих задатака, а из овог оцењивања проистиче оцена за рад на часу на крају сваког класификационог периода или на крају полугодишта и године. Критеријум је следећи:

- Недовољан успех – ученик не прати наставу, не пише, нема прибор, не ради домаће задатке и уопште није активан на часу;
- Довољан успех – ученик повремено прати наставу, повремено доноси прибор за рад и домаће задатке и ретко кад је активан на часу;
- Дobar успех – Ученик прати наставу, доноси прибор за рад и домаће задатке и активан је на часу, али не у континуитету;
- Врло добар успех – редовно извршава своје обавезе, доноси прибор за рад и домаће

задатке, активан је и мотивисан за рад;

- Одличан успех – редовно извршава своје школске обавезе, редовно доноси прибор за рад и домаће задатке, изузетно је активан и мотивисан, непрекидно показује заинтересованост и жељу за напредовањем и стицањем знања.

У **сумативно оцењивање** спадају: писмени задаци, контролни задаци из граматике и књижевности, полугодишњи и годишњи тестови, диктати, говорне вежбе, домаћи задаци (састави/есеји), рецитовање, усмено одговарање.

ЈЕЗИК

ГраMATика – критеријум за оцењивање знања из области усаглашен је са образовним стандардима сва три нивоа постигнућа: основног, средњег и напредног нивоа:

Одличан (5) – ученик самостално испуњава захтеве сва три нивоа постигнућа из фонетике, морфологије, синтаксе, лексикологије; показује веома висок степен ангажовања; зна и примењује граматичка правила у сложенијим примерима;

Врло добар (4) – ученик самостално испуњава захтеве сва три нивоа постигнућа из фонетике, морфологије, синтаксе, лексикологије и примењује граматичка правила у сложенијим примерима уз малу помоћ наставника, показује висок степен ангажовања;

Добар (3) – ученик самостално испуњава захтеве основног и делимично средњег нивоа из фонетике, морфологије, синтаксе, лексикологије; ангажован је повремено; препознаје и примењује граматичка правила у основним примерима;

Довољан (2) – ученик минимално испуњава захтеве основног нивоа из фонетике, морфологије, синтаксе, лексикологије уз помоћ наставника; ангажован је веома ретко; препознаје граматичка правила у најједноставнијим примерима;

Недовољан (1) – ученик не испуњава минималне захтеве основног нивоа постигнућа из фонетике, морфологије, синтаксе, лексикологије ни уз помоћ наставника; не зна да препозна граматичка правила у најједноставнијим примерима

Скала за оцењивање **контролних задатака и тестова из језика и књижевности** је следећа:

Процент тачних одговора:

од 85% до 100%

од 70% до 85%

од 55% до 69%

од 40% до 54%

од 0% до 39%

Оцена:

одличан (5)

врло добар (4)

добар (3)

довољан (2)

недовољан (1)

Диктат (писмена провера знања из правописа) оцењује се бројчано 1-2 пута у току полугодишта на следећи начин:

Одличан (5) – ученик зна сва слова ћирилице, зна и доследно примењује правописну норму у свим случајевима;

Врло добар (4) – ученик зна сва слова ћирилице, зна правописну норму и примењује је у свим случајевима, уз поједине правописне грешке;

Добар (3) – ученик зна сва слова ћирилице, познаје правописну норму и примењује је у већини основних правописних правила;

Довољан (2) – ученик пише већину слова ћирилице, делимично примењује правописну норму у најосновнијим и једноставнијим примерима;

Недовољан (1) – ученик не пише тачно сва слова ћирилице, не зна да примени правописну норму у најосновнијим примерима.

Број правописних грешака:

Од 0 до 2

Од 3 до 5

Од 6 до 8

Од 9 до 11

Преко 11

оцена:

одличан (5)

врло добар (4)

добар (3)

довољан (2)

недовољан (1)

КЊИЖЕВНОСТ

Критеријум за оцењивање градива из књижевности усаглашен је са образовним стандардима сва три нивоа постигнућа, основног, средњег и напредног нивоа:

Одличан (5) – ученик самостално испуњава захтеве сва три нивоа постигнућа из ове области (наводи дела и писце, разликује књижевне родове и врсте, одређује врсту стиха и строфе, проналази стилске фигуре и различите облике приповедања; самостално анализира књижевно дело, аргументовано образлаже свој став о делу и повезује га са другим текстовима по тематици, структури, мотивима);

Врло добар (4) – ученик самостално испуњава захтеве сва три нивоа постигнућа из књижевности, уз малу помоћ наставника (самостално анализира књижевна дела уз познавање основних одлика и функционалних појмова);

Добар (3) – ученик самостално испуњава захтеве основног и делимично средњег нивоа из књижевности (познаје основне одлике књижевности и разликује типове уметничког стваралаштва—усмену и ауторску књижевност; познаје основне функционалне појмове);

Довољан (2) – ученик минимално испуњава захтеве основног нивоа ове области уз помоћ наставника (повезује наслове књижевног дела и имена аутора, разликује књижевне родове и препознаје основне одлике књижевних текстова);

Недовољан (1) – ученик не испуњава минималне захтеве основног нивоа постигнућа из књижевности ни уз помоћ наставника.

ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА

Критеријум за оцењивање **писмених и домаћих задатака (састава/есеја)** обухвата неколико делова: композицију, садржај, стил, граматику, правопис и естетски изглед.

Одличан (5) – ученик је тачно одговорио на тему, испоштовао је захтеве композиције кроз увод, разраду и закључак, види се поступност у излагању, реченице су јасне и правилне, без граматичких и правописних грешака, стил писања богат је описима, емоцијама и појединим стилским изражајним средствима, рукопис ученика је леп, а рад уредан;

Врло добар (4) – ученик је тачно одговорио на тему, испоштовао захтеве композиције, реченице су јасне, са мањим граматичким и правописним грешкама, стилу недостаје више описа и емоција.

Добар (3) – ученик је тачно одговорио на тему, поједини делови композиције нису у потпуности испоштовани (нису повезани, недостаје увод и закључак), поједине реченице нису јасне, са честим граматичким и правописним грешкама, недостаје доста описа и емоција, рад је понегде нечитак и неуредан;

Довољан (2) – ученик је делимично одговорио на тему, увод, разрада и закључак нису уједначени, са значајним граматичким и правописним грешкама, стил је сиромашан, рад је веома нечитак и неуредан;

Недовољан (1) – ученик није ништа написао или ученик није одговорио на тему, нису испоштовани захтеви композиције, рад се не може прочитати, реченице су потпуно неповезане и нејасне, са превише граматичких, правописних и стилских грешака.

Оцењивање говорних вежби:

Одличан (5) – ученик се правилно изражава, тачно излаже текст поштујући правила композиције, износи своје ставове, описе и емоције у складу са задатом темом, лепо формулише своје мишљење, има изграђену културу комуникације;

Врло добар (4) – ученик успешно одговара на постављене захтеве, уз мања одступања;

Добар (3) – ученик делимично одговара на постављене захтеве;

Довољан (2) – ученик одговара на постављене захтеве само уз помоћ наставника и на врло једноставним примерима;

Недовољан (1) – ученик се није припремио за усмено изражавање, не одговара на постављене захтеве ни уз помоћ наставника.

Рецитовање ученика:

Одличан (5) – ученик изражајно, тачно и јасно рецитије текст уз одговарајућу дикцију;

Врло добар (4) – ученик изражајно, тачно и јасно рецитије текст уз делимично одговарајућу дикцију;

Добар (3) – ученик тачно рецитије текст, али без одговарајуће дикције и изражајности;

Довољан (2) – ученик рецитије текст без одговарајуће дикције и изражајности правећи често грешке;

Недовољан (1) – ученик није научио задати текст.

Наставник може наградити ученика оценом **одличан (5)** и за израду разних панова,

презентација, учешћа на такмичењима, конкурсима, у раду секција и другим активностима у школи и сл.

ОЦЕНА 2

ГРАМАТИКА

Врсте речи: препознаје врсте речи (променљиве и непроменљиве);

Падежи: правило употребљава падеже у реченици и синтагми (скуп речи);

Глаголски облици: правилно употребљава глаголске облике (презент, перфекат, футур, радни глаголски придев, инфинитив);

Разликује основне врсте независних реченица (обавештајне, упитне, узвичне);

Служба речи: препознаје субјекат, предикат, објекат, прилошке одредбе (повезује пример са наведеним реченичним члановима)

Финетика: Уз помоћ наставника разврстава гласове

Гласовне промене: Уз помпћ наставника дефинише неке гласовне промене

КЊИЖЕВНОСТ

Разликује типове књижевног стваралаштва (народно/ уметничко);

Повезује наслове прочитаног дела са именима аутора;

Повезује наслов дела и род;

Препознаје стилске фигуре (епитет, ономастичност, хиперболу и персонификацију) повезује са примером;

Уочава ближе елементе књижевноуметничког текста: мотив, тему, време, место радње, ликове);

Разликује уметнички и неуметнички текст;

Форме изражавања- повезује дати пример са наведеним формом (дијалог, монплог, описивање, приповедање);

ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА

Зна да користи оба писма;

Саставља разумљиву, граматички исправну реченицу;

Примењује правописну норму у једноставним примерима

ОЦЕНА 3

ГРАМАТИКА

Препознаје врсте речи и уме да наброји подврсте;

Служба речи: познаје и уочава реченичне чланове у једноставним примерима;

Падежи: одређује падеже одређених речи у реченицама;

Фонетика: Наводи и разврстава гласове уз помпћ наставника

Гласовне промене: Дефинише гласовне промене и решава једноставне примере

КЊИЖЕВНОСТ

Повезује наслов дела са родом, врстом, ликом;

Препознаје одређене стилске фигуре у тексту;

Одређује мотиве и карактеристике ликова;

ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА

Зна правописну норму и примењује је у већини случајева

ОЦЕНА 4

ГРАМАТИКА

Врсте речи: познаје и врсту и подврсту речи;

Служба: познаје и уочава реченичне чланове у сложенијим примерима;

Падежи: познаје главна значења падежа;

Фонетика: Познаје поделу гласова

Гласовне промене: Дефинише гласовне промене и решава их уз малу помпћ наставника код сложенијих примера

КЊИЖЕВНОСТ

Препознаје наслов дела, род, врсту на основу ликова и карактеристичних ситуација;

повезује дело са временом у коме је настало и временом које се узима за оквир приповедања;
Разликује на примеру учене стилске фигуре;
Разликује облике казивања у књижевноуметничком тексту: приповедање, описивање, монолог, дијалог;

Одређује композицију текста

ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА

Зна правописну норму и препознаје је код сложенијих примера

ОЦЕНА 5

ГРАМАТИКА Познаје подврсте речи: користи терминологију у вези са врстама и подврстама речи и њиховим граматичким категоријама;

Познаје главна значења падежа;

Познаје реченичне чланове и прецизно их одређује;

Фонетика: Познаје поделу гласова

Гласовне промене: Дефинише и решава гласовне промене и у слпженим примерима и дпследно их примењује у правопису

КЊИЖЕВНПСТ Наводи наслов дела, аутора, род, врсту на основу одломка, ликова, карактеристичних мптива и ситуација;

Издаја одлике књижевних родпва и врста у конкретном задатку;

Разликује аутора дд лирскгг субјекта;

Проналази и именује стилске фигуре, функцију стилских фигура у тексту;

Одређује и именује врсту стиха, строфе и риме;

ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА

Зна и доследно примењује правописну норму

Писмене провере у трајању до 15 минута обављају се без најаве, а овај предметни наставник има праксу да нагласи ученицима да ће оваква провера бити спроведена у току седмице и истакне градиво које обухвата. Спроводе се ради утврђивања остварености циља неколико часова и савладаности дела реализованих програмских садржаја. У договору са родитељима на родитељском састанку од 5. 9.2023. прихваћено је да се оцена са овакве провере сабере и упросечи са још некима и тај резултат доведе до оцене која се може уписати у есДневник..

Ученици који раде по **прилагођеном или измењеном програму (индивидуализација, ИОП)** имају другачије критеријуме оцењивања. Он није исти за све ученике и зависи од потреба и постигнућа сваког појединачног ученика који ради по прилагођеном или измењеном програму.

Закључна оцена утврђује се ученику на крају првог полугодишта и на крају године у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању. Закључна оцена је бројчана и изводи се као аритметичка средина свих бројчаних оцена које је ученик добио у току првог полугодишта или школске године.

наставник Српског језика и књижевности:

Марина Устић-Плеше